

ТЕМАТА ЗА ИНТЕГРАЦИЯТА, ПРОТЕКЦИОНИЗМА И НАЦИОНАЛИЗМА В СТОПАНСКО-ИСТОРИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

Проф. д-р Иван Русев

Икономически университет – Варна, БАН

На 25 и 26 септември 2026 г. в Историческия музей – Дряново, ще се проведе научна конференция на тема **„Интеграция, протекционизъм, национализъм“**. Съорганизатори на форума са **Центърът за стопанско-исторически изследвания (ЦСИИ)** и **Историческият музей – Дряново**.

Историята на стопанското развитие е белязана от колебания между процесите на икономическа интеграция и тенденциите към протекционизъм и национална икономическа изолация. В различни исторически периоди държавите и обществата търсят баланс между отвореността към външни пазари и стремежа към защита на националното производство и икономическите интереси. Тези процеси са тясно свързани с развитието на националните държави, с формирането на икономически политики и с промените в международните икономически отношения. Интеграционните процеси често се разглеждат като двигател на икономическия растеж, търговско разширяване и технологичен обмен, но в същото време поражда и реакции под формата на протекционистични политики, икономически национализъм и стремеж към ограничаване на външното влияние. В историческа перспектива тези явления оказват съществено влияние върху стопанските структури, върху социално-икономическите отношения и върху развитието на отделни региони и държави. Организаторите на Годишната научна конференция на ЦСИИ отправят покана към изследователите на стопанското минало да анализират взаимодействието между интеграцията, протекционизма и национализма и тяхното значение за икономическото развитие в различни исторически епохи.

Научните дискусии по темата за интеграцията, протекционизма и национализма, разглеждани в техния стопанско-исторически контекст, могат да се систематизират в няколко основни направления.

– Регионална търговия и стопански контакти във времето преди националната държава и съвременната икономическа интеграция.

- Икономическа интеграция в историческа перспектива.
 - Протекционизъм и търговска политика.
 - Икономически национализъм и формиране на национални пазари.
 - Регионални икономически връзки и трансгранична търговия.
 - Ролята на държавата в икономическата интеграция и протекционизма.
 - Интеграционни процеси и регионално развитие.
 - Стопански дейци, институции и икономически политики в условията на интеграция и протекционизъм.
 - Трансфер на идеи и/или стремеж към запазване на самобитност.
- Предвижда се дискусиите по време на конференцията да се концентрират в няколко основни направления.
- Регионалното стопанско развитие и стопански връзки през вековете.
 - Интеграцията, протекционизма и национализма в балканската/българската история в модерната епоха.
 - Протекционизмът и национализмът като бариери и стимулиращи фактори на икономическия растеж.
 - Интеграцията, протекционизма и национализма в перспективата на „дългосрочния период“ – влияния, зависимости, тенденции.
 - Стопанският деец (търговецът, предприемачът, индустриалецът) и отношението му към интеграцията, протекционизма и национализма.
 - Селището/регионът в обстановка на интеграция, протекционизъм и национализъм.

Конференцията е отворена за участие на историци, икономисти, юристи, социолози и други учени от страната и чужбина.

Докладите от конференцията, доразвити като научни статии и подложени на двойно анонимно рецензиране, ще бъдат предложени за публикуване в том XI на **„Известия на Центъра за стопанско-исторически изследвания“**. Изданието е реферирано според международните стандарти и е индексирено в няколко авторитетни бази данни (SCOPUS, ERIH Plus, RePEc, CEEOL, Google Scholar). То е включено и в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране на НАЦИД. В неговия редакторски екип са привлечени авторитетни учени от страната и чужбина. Допълнителна информация може да се намери на сайта на Центъра за стопанско-исторически изследвания: <https://csii.bg/>.

**THE TOPIC OF INTEGRATION,
PROTECTIONISM, AND NATIONALISM
IN THE ECONOMIC HISTORY RESEARCH**

✉ **Prof. Ivan Roussev, DSc.**

Corresponding Member of
the Bulgarian Academy of Sciences
ORCID iD: 0000-0002-7143-7651
SCOPUS Researcher ID: 57290233200
WoS Researcher ID AAN-4300-2020
University of Economics – Varna
77, Kniaz Boris I Blvd.
9002 Varna
E-mail: ivroussev@ue-varna.bg